Р Е Ш Е Н И Е
№ 44152

гр. София, 10.11.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, **Първо отделение 21 състав,** в публично заседание на 29.10.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Елена Попова

при участието на секретаря Елица Делчева, като разгледа дело номер **10975** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда чл. 231 ал.1 вр. чл.226 ал.1 т.5 от Закона за Министерство на вътрешните работи (ЗМВР) вр. чл. 145 и сл. от Административно – процесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по жалба от 30.07.2026 от Л. С. К., с адрес в [населено място], чрез процесуален представител, срещу заповед №8121К-10143/21.07.2026г. на Министъра на вътрешните работи, с която на основание чл.226 ал.1 т.5 ЗМВР е прекратено служебното правоотношение на жалбоподателя.

Жалбоподателят твърди, че процесната заповед е незаконосъобразна и неправилна, издадена при съществено нарушение на административнопроизводствените правила, при нарушаване на материалния закон и при несъобразяване с целта на закона. Твърди, че е налице нарушаване на процедурата относно предлагането на друга подходяща длъжност, тъй като е представен списък с вакантни длъжности на 41 служители и не ставало ясно кой каква длъжност е приел и дали все още е вакантна. Отделно от това, твърди, че не е направено конкретно, индивидуализиращо предложение за подходяща длъжност, съобразено с притежаваната от него квалификация, професионален опит, служебен статус и заеманата от него до момента длъжност, като предложените позиции не отговаряли на квалификацията му. Твърди, че в оспорваната заповед не са изложени мотиви. По същество се иска отмяна на заповедта и присъждане на направените по делото разноски.

Ответникът – Министърът на вътрешните работи, чрез процесуален представител, в съдебно заседание твърди, че процесната заповед е правилна и законосъобразна.

Административен съд-София град, намира, че жалбата е процесуално допустима като подадена в срока по чл. 149, ал.1 от АПК, от надлежна страна, имаща право и интерес от обжалването.
Разгледана по същество е основателна.
Видно от Заповед №8121К-5603/12.03.2026г. на Министъра на вътрешните работи Л. С. К. е преназначен за срок от една година на ръководна длъжност „заместник-директор /СДВР/“ в „Звено за подпомагане на министъра по чл.33 т.1 ЗМВР“ към Ръководство на МВР, считано от деня следващ деня на запознаването му със заповедта. Посочената заповед е връчена на Л. К. на 12.03.2026г. и видно от приложения по делото акт за встъпване в длъжност, жалбоподателят е встъпил на 13.03.2026г.

По делото е представена специфична длъжностна характеристика рег. № 8121р-17184/17.08.2023 г. за длъжността „заместник-директор (СДВР)“ в З. за подпомагане на министъра. Съгласно същата длъжността е ръководна, със специфично наименование „старши комисар“, като минималните изисквания за заемането ѝ включват висше образование с образователно-квалификационна степен „магистър“, завършен курс за първоначално професионално обучение и курс за повишаване на професионалната квалификация в А. на МВР, минимален професионален стаж от десет години и разрешено ниво на достъп до класифицирана информация. Основните служебни задължения включват подпомагане на министъра на вътрешните работи при изпълнение на дейностите по чл. 33, т. 1 ЗМВР, събиране, обобщаване и анализ на информация, изготвяне на справки, становища, мнения и предложения, подпомагане на министъра и заместник-министрите при вземането на решения, участие в разработването на политики, концепции, планове и програми, както и планиране, организиране и координиране изпълнението на поставените задачи. В длъжностната характеристика са предвидени и функции по анализ на вътрешни административни актове, издадени от министъра, заместник-министрите, главния секретар и административния секретар на МВР, които се отнасят до дейността на всички структури или до всички служители на министерството. Съгласно раздел III от длъжностната характеристика служителят, заемащ длъжността, се ръководи, оценява и контролира от министъра на вътрешните работи.

Представена е и типова длъжностна характеристика рег. № 3286р-1913/15.01.2016 г. за длъжността „заместник-директор на ОДМВР“, която също е ръководна, с изискване за висше образование с образователно-квалификационна степен „магистър“ и минимален професионален стаж от десет години. Основните ѝ функции включват управление, ръководство и контрол на структурни звена, осъществяване на методическо ръководство, контрол и оказване на практическа помощ, както и участие в разработването на нормативни актове, свързани с дейността на МВР.

Със заповед №8121К-9797/03.07.2026г. са съкратени от щата на ръководството на МВР 49 бр. щатни бройки за държавни служители, като е закрито „Звено за подпомагане на министъра по чл.33 т.1 ЗМВР“, считано от 03.07.2026г.
Видно от протокол №8121Кр-12645/10.07.2026г. е предложено на жалбоподателя вакантни ръководни длъжности съгласно справка рег. №8121р-12579/10.07.2026г., като жалбоподателят е предупреден, че при несъгласие да приеме предложената му длъжност, служебното му правоотношение ще бъде прекратено на основание чл.226 ал.1 т.6 ЗМВР при съкращаване на длъжността. Жалбоподателят, след като се е запознал с предложените му длъжности, посочени в справка рег. №8121р-12579/10.07.2026г. е отказал да приеме.

От справка рег. № 8121р-12579/10.07.2026 г. се установява, че същата съдържа общо 62 вакантни ръководни длъжности към 09.07.2026 г., разпределени в различни структури на МВР на

територията на страната. Значителна част от посочените длъжности са „началник на група“, „началник на участък“ и „началник на сектор“, със специфични наименования „старши инспектор“ и „главен инспектор“, за заемането на които е предвидена образователно-квалификационна степен „бакалавър“. Сред посочените длъжности са началници на групи в структурите на Главна дирекция „Гранична полиция“, Главна дирекция „Жандармерия, специални операции и борба с тероризма“, Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“, Столичната дирекция на вътрешните работи и различни областни дирекции на МВР. В справката фигурират и длъжности, за които са установени специфични образователни или професионални изисквания, включително „началник на сектор „Техническо обслужване и ремонт“ в Специализирания отряд „Въздушно наблюдение“, за която се изисква образование в областта на техническите науки, както и две длъжности „ръководител на катедра“ в А. на МВР, за заемането на които е предвидена образователна и научна степен „доктор“. Посочени са също длъжностите „заместник-директор“ на Института по психология, със специфично наименование „комисар“ и изискване за образователно-квалификационна степен „магистър“, и „началник на отдел „Криминална полиция“ в ОДМВР – К., също със специфично наименование „комисар“ и изискване за образователно-квалификационна степен „магистър“ и професионална подготовка.

С предизвестие №8121р-13267/21.07.2026г. Л. К. е уведомен, че във връзка с МЗ 8121К-9797/03.07.2026г. за изменение на щата на ръководството на МВР, утвърден с МЗ №К-7609/25.06.2026г. и поради отказ да заеме друга предложена длъжност-протокол №8121Кр-12645/10.07.2026г., след изтичане на едномесечния срок, служебното правоотношение с жалбоподателя ще бъде прекратено на основание чл.226 ал.1 т.5 ЗМВР.
Със заповед №8121К-10143/21.07.2026г. на Министъра на вътрешните работи, на основание чл.226 ал.1 т.5 ЗМВР е прекратено служебното правоотношение на жалбоподателя и на същата дата с акт за сдаване на длъжността рег. №8121р-13324/21.07.2026г. Заповедта е връчена на жалбоподателя на 21.072026г.

При така установените факти, Административен съд София - град обосновава следните правни изводи:
Жалбата е подадена в срока по чл. 149, ал. 1 от АПК, срещу подлежащ на обжалване индивидуален административен акт, от надлежна страна, за която е налице интерес от оспорване, поради което същата е процесуално допустима.
Разгледана по същество жалбата е основателна по следните съображения:
Оспореният индивидуален административен акт е издаден от компетентен орган, по смисъла на чл. 227 във вр. чл. 158, т. 1, предл. второ във вр. чл. 33, т. 7 от ЗМВР, в съответствие с изискванията за форма и съдържание, регламентирани в чл. 2 от Наредба № 8121з-311 от 17.07.2014 г. за реда за прекратяване на служебното правоотношение на държавните служители в МВР. В заповедта са посочени наименование на органа, който я издава, име и длъжност на издателя, подпис на издателя, посочено е правното основание за прекратяване на служебното правоотношение, като фактическите основания за издаването ѝ се установяват от административната преписка, включително заповедта за съкращаване на щата, протокола за предлагане на вакантни длъжности и отправеното предизвестие.

Съдът намира, че оспореният административен акт- заповед №8121К-10143/21.07.2026г. на Министъра на вътрешните работи, е издаден в противоречие с материалния закон и с неговата цел.

Съгласно чл. 226, ал. 1, т. 5 ЗМВР служебното правоотношение на държавния служител в МВР се прекратява при съкращаване на заеманата от него длъжност.

Разпоредбата на чл. 226, ал. 5 ЗМВР обаче предвижда, че прекратяването на служебното правоотношение в случаите по ал. 1, т. 5 се допуска само ако служителят откаже да заеме друга предложена му длъжност или ако няма друга длъжност, подходяща за него.

От систематичното тълкуване на посочените разпоредби следва, че за законосъобразното прекратяване на служебното правоотношение поради съкращаване на длъжността е необходимо да бъде установено не само действителното съкращаване на заеманата длъжност, но и наличието на допълнителната предпоставка по чл. 226, ал. 5 ЗМВР.

Законодателят е въвел специална гаранция за запазване на служебното правоотношение на държавния служител при наличие на обективна възможност за неговото преназначаване.

Тази гаранция не може да бъде преодоляна чрез формално предлагане на произволно избрани свободни щатни бройки, без да бъде установено, че съответните длъжности са подходящи за конкретния служител.

Понятието „подходяща длъжност“ по смисъла на чл. 226, ал. 5 ЗМВР предполага конкретна преценка за съответствие между изискванията на предложената длъжност и професионалната квалификация, образование, професионален опит и обективната способност на служителя да изпълнява присъщите ѝ функции. В този смисъл е практиката на Върховния административен съд, обективирана в Решение № 11308 от 20.11.2023 г. по адм. дело № 4434/2023 г., V отделение, Решение № 4923 от 07.05.2026 г. по адм. дело № 2252/2026 г. на ВАС, II отделение. Следователно задължението на органа по назначаването не се изчерпва с предоставяне на информация за наличните вакантни длъжности. Необходимо е да бъде извършена индивидуална преценка дали предложените длъжности са подходящи за съответния служител.

В конкретния случай съдът приема, че действителното съкращаване на заеманата от жалбоподателя длъжност е установено. Със заповед № 8121К-9797/03.07.2026 г. е закрито 3. за подпомагане на министъра, като от щата на Ръководството на МВР са съкратени 49 щатни бройки. Справка рег. № 8121р-15457/19.08.2026 г. потвърждава съществуването преди съкращаването на четири щатни бройки за длъжността „заместник-директор (СДВР)“.

Спорът между страните се съсредоточава върху изпълнението на втората законова предпоставка, а именно дали на жалбоподателя действително е предложена друга подходяща длъжност. Съдът намира, че това обстоятелство не е доказано.

В тази връзка, на първо място, следва да се отчете характерът на заеманата от жалбоподателя длъжност. Съгласно специфичната длъжностна характеристика рег. № 8121р-17184/17.08.2023 г. длъжността „заместник-директор (СДВР)“ в 3. за подпомагане на министъра е ръководна длъжност със специфично наименование „старши комисар“, за която са предвидени изисквания за висше образование с образователно-квалификационна степен „магистър“ и минимален професионален стаж от десет години. Основните функции на длъжността са свързани с непосредствено подпомагане на министъра на вътрешните работи, участие в процесите по вземане на управленски решения, разработване на политики и нормативни актове, анализ на

информация и координиране изпълнението на задачи, имащи отношение към дейността на различните структури на МВР. По своя характер тези функции предполагат висока степен на професионална компетентност, управленски опит, познаване на организацията и дейността на министерството и способност за осъществяване на координационни и аналитични дейности на централно управленско ниво.

От представената по делоот справка рег. № 8121р-12579/10.07.2026 г. обаче се установява, че преобладаващата част от предложените вакантни длъжности са с различно йерархично положение, по-ниски минимални изисквания за образование и различен характер на служебните функции. Значителна част от длъжностите са „началник на група“ и „началник на участък“, със специфично наименование „старши инспектор“, както и „началник на сектор“, със специфично наименование „главен инспектор“, за заемането на които е предвидена образователно-квалификационна степен „бакалавър“. Тези длъжности се различават съществено от заеманата от жалбоподателя по мястото си в служебната йерархия, обхвата на управленските правомощия, характера на възложените функции и минималните изисквания за заемането им. Обстоятелството, че същите са определени като ръководни, не обосновава тяхната равностойност с длъжността „заместник-директор (СДВР)“. Ръководството на група или участък в рамките на районно управление, областна дирекция или друга териториална структура на МВР предполага различен обем на управленска отговорност и различно функционално съдържание в сравнение с непосредственото подпомагане на министъра на вътрешните работи при упражняване на правомощията му.

Съдът съобразява, че различието в йерархичното положение и минималните образователни изисквания не представлява самостоятелно и абсолютно основание за определяне на всяка предложена длъжност като неподходяща. Същото обаче е съществен критерий при преценката за равностойността на длъжностите и следва да бъде разгледано в съвкупност с останалите относими обстоятелства. В настоящия случай административният орган не е извършил такава съпоставка.

На второ място, значителна част от предложените длъжности са свързани с осъществяване на специфични професионални дейности, различни от функционалното съдържание на заеманата от жалбоподателя длъжност. В справката са включени длъжности в структурите на Главна дирекция „Гранична полиция“, свързани с охрана на държавната граница, граничен контрол и оперативно-издирвателна дейност, както и длъжности в Главна дирекция „Жандармерия, специални операции и борба с тероризма“. Предложени са и множество длъжности в Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“, включително началници на групи за пожарогасителна и спасителна дейност, началници на участъци и началници на сектори за превантивна и контролна дейност. Тези длъжности предполагат изпълнение на специализирани служебни функции, които по своето съдържание се различават от функциите по подпомагане на министъра, анализ на информация, участие в разработването на политики и координиране на управленски дейности.Поради това административният орган е следвало да установи дали професионалната квалификация и придобитият от жалбоподателя опит позволяват изпълнението на съответните специализирани функции. По делото не е установено да е извършена подобна индивидуална преценка.

На селдващо място, част от предложените длъжности предполагат специална образователна или професионална квалификация, която не следва автоматично от

заемането на длъжността „заместник-директор (СДВР)“. Така за длъжността „началник на сектор „Техническо обслужване и ремонт“ в Специализирания отряд „Въздушно наблюдение“ изрично е предвидено образование в областта на техническите науки, по професионални направления, свързани с транспорт, корабоплаване и авиация, електротехника, електроника и автоматика. В справката са включени и две длъжности „ръководител на катедра“ в А. на МВР, за заемането на които е установено изискване за образователна и научна степен „доктор“. Наличието на тези специални изисквания е налагало административният орган да установи дали жалбоподателят притежава необходимата квалификация за заемането на съответните длъжности, като такива доказателства не са представени от ответника, въпреки разпределената доказателствена тежест. Ето защо тези длъжности не могат да бъдат определени като подходящи единствено въз основа на обстоятелството, че са вакантни и са включени в общата справка.

Четвъртата група длъжности, които са посочени в справката, по своето наименование и минимални образователни изисквания са по-близки до заеманата от жалбоподателя длъжност. Такива са длъжността „заместник-директор“ на Института по психология, със специфично наименование „комисар“ и изискване за образователно-квалификационна степен „магистър“, както и длъжността „началник на отдел „Криминална полиция“ в ОДМВР – К., със специфично наименование „комисар“ и изискване за образователно-квалификационна степен „магистър“ и професионална подготовка. Самото наличие на тези длъжности в справката обаче не е достатъчно, за да се приеме, че те са подходящи за жалбоподателя. Длъжността „заместник-директор“ на Института по психология е свързана с ръководството на специализирана структура на МВР, чиито функции са различни от функциите на З. за подпомагане на министъра. При липса на представена длъжностна характеристика и индивидуална оценка за съответствието между изискванията на длъжността и професионалната квалификация на жалбоподателя не може да се направи обоснован извод за нейната пригодност. Същото се отнася и за длъжността „началник на отдел „Криминална полиция“ в ОДМВР – К.. Независимо че същата е ръководна и предполага значителна управленска отговорност, за преценката на нейната пригодност е необходимо да се изследват конкретните функционални задължения, изискванията за професионална подготовка и придобитият от жалбоподателя опит в съответното направление. По делото не са предстаевни доказателства от страна на ответинка, за извършена преценка дали така посочените длъжности са подходящи за жалбоподателя.

Следва да се отбележи, че от представената справка не се установява да е извършено разграничение между длъжностите, които са подходящи за жалбоподателя, и останалите вакантни длъжности в системата на МВР. Справката съдържа информация за наименованията на длъжностите, структурите, в които са разкрити, специфичните им наименования и някои от изискванията за заемането им, но не съдържа индивидуална оценка за съответствието им с професионалния профил на жалбоподателя. Предоставянето на такава обща справка не може да замести дължимата преценка по чл. 226, ал. 5 ЗМВР.

Следва да се прави разграничение между понятията „*вакантна длъжност*“ и

„*подходяща длъжност*“. Първото характеризира състоянието на щата и наличието на незаета щатна бройка, докато второто предполага установяване на съответствие между изискванията и функциите на конкретната длъжност и професионалната квалификация, опита и обективната способност на служителя да я изпълнява. Следователно обстоятелството, че дадена длъжност е вакантна, не означава непременно, че тя е подходяща за всеки държавен служител, чиято длъжност е съкратена. В тази връзка съдът намира, че отразеният в протокола от 10.07.2026 г. отказ на жалбоподателя не е достатъчен, за да обоснове наличието на предпоставката по чл. 226, ал. 5 ЗМВР

Следователно, макар да е налице действително съкращаване на заеманата длъжност, не е доказано изпълнението на допълнителната материалноправна предпоставка за прекратяване на служебното правоотношение- ответникът не е доказал, че предложените му вакантни длъжности са подходящи за жалбоподтаеля по смисъла на чл. 226, ал. 5 ЗМВР, като липсват доказателства за извършването на индивидуална съпоставка между изискванията на предложените длъжности и квалификацията, професионалния опит и служебния статус на жалбоподателя. Обстоятелството, че преобладаващата част от длъжностите са с по-ниски минимални образователни изисквания и различно йерархично положение, а други предполагат специализирана професионална подготовка, допълнително обосновава необходимостта от конкретна индивидуална преценка, каквато в случая не е установено да е извършена и в този симсъл възраженията на жалбоподателя са основателни.

По отношение на възраженията от страна на жалбоподателя за неспазване на процедурата относно предлагането на друга подходяща длъжност, тъй като е представен списък с вакантни длъжности на 41 служители и не ставало ясно кой каква длъжност е приел и дали все още е вакантна, съдът намира, че по делото липсват доказателства в тази насока, поради което възражението е неоснователно.

Независимо от това, обаче, настоящият съдебен състав приема, че предоставянето на общ списък с 62 вакантни ръководни длъжности, без установяване на тяхната пригодност за жалбоподателя, не представлява надлежно изпълнение на изискването на чл. 226, ал. 5 ЗМВР. Отказът да бъде заета длъжност, която не съответства на професионалната квалификация и опит на служителя, не може да бъде приравнен на отказ от подходяща длъжност по смисъла на закона. Противното разбиране би позволило на органа по назначаването да изпълни формално законовото изискване чрез предоставяне на списък с произволни вакантни длъжности и впоследствие да обоснове прекратяването на служебното правоотношение единствено с отказа на служителя да приеме някоя от тях.Подобно тълкуване би обезсмислило защитната функция на чл. 226, ал. 5 ЗМВР. Съдът намира, че целта на посочената разпоредба е да осигури действителна, а не формална възможност за запазване на служебното правоотношение чрез преназначаване на длъжност, която съответства на професионалната квалификация и опит на служителя и която той обективно може да изпълнява.

Изложеното налага извода, че оспорената заповед е издадена в противоречие с чл. 226, ал. 5 ЗМВР и в несъответствие с целта на закона, поради което е незаконосъобразна на основанията по чл. 146, т. 4 и т. 5 АПК.

Този изход на спора обуславя основателност на претенцията на жалбоподателя за присъждане на разноски. По делото, обаче, липсва списък на разноските, договор за правна помощ и доказателства за извършено плащане на претендираното адвокатско възнаграждение, поради което искането за присъждане на разноски е неоснователно.
Така мотивиран, Административен съд София - град, Първо отделение, 21-ви състав на основание чл. 172, ал. 2 от АПК:

РЕШИ:

ОТМЕНЯ заповед №8121К-10143/21.07.2026г. на Министъра на вътрешните работи, с която на основание чл.226 ал.1 т.5 ЗМВР е прекратено служебното правоотношение на Л. С. К. .
Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховен административен съд на Република Б., в 14-дневен срок от съобщението.

СЪДИЯ: